

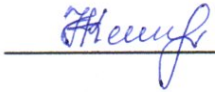
**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ОСВІТИ «ВАКУЛІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

с. 61...64 / 4

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Наказ в.о. директора

від 05.05.2025 № 25 - аг

 Наталія КОЛІСНИК

**Інструкція
з охорони праці № 011 оператора
котельні**

1. Загальні положення

1.1. Положення цієї інструкції стосуються роботи оператора котельні, яка працює на газовому паливі (далі – оператор).

1.2. Ця інструкція є нормативним документом, що містить обов'язкові вимоги для дотримання оператором вимог з охорони праці при виконанні робіт, які визначені його функціональними обов'язками.

1.3. Інструкція розроблена відповідно до:

Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9 (в редакції наказу Міністерства соціальної політики України від 30.03.2017 № 526);

Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15;

Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285.

1.4. У своїй діяльності оператор керується технічними нормами та нормативно-правовими актами про охорону праці, виробничої санітарії, даною інструкцією та іншими актами законодавства.

1.5. У разі пошкодження здоров'я з вини власника оператор має право на відшкодування в установленому порядку заподіяної йому шкоди.

1.6. За невиконання вимог даної інструкції оператор несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.7. До роботи оператором може бути допущена особа, яка досягла 18-річного віку, має відповідну кваліфікацію та посвідчення на право обслуговування котлів відповідного типу, має необхідні навички в роботі та пройшла встановлений керівником підприємства термін стажування (в залежності від кваліфікації та досвіду роботи), пройшла спеціальне навчання з безпечних методів і прийомів ведення робіт, навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму, а також пройшла вступний інструктаж з питань охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці і не має протипоказань до виконання обов'язків за станом здоров'я.

1.8. Також оператор повинен володіти необхідним обсягом технічних знань щодо особливостей роботи електроустановок, знати основні заходи перестороги під час роботи з електрообладнанням.

1.9. Під час виконання роботи на оператора можуть впливати такі небезпечні і шкідливі виробничі фактори, як:

ураження електричним струмом, пошкодження систем, які знаходяться під тиском (вибухи);
загазованість, отруєння чадним газом, алергічні реакції;
опіки;
інші негативні фактори. 1.10. З метою дотримання правил охорони праці оператор повинен:

62 (301)

неухильно керуватися вимогами правил внутрішнього трудового розпорядку, які діють на виробництві, інструкцій з охорони праці та безпечного ведення робіт, з пожежної безпеки та електробезпеки;

знати об'єм кваліфікаційних вимог відповідно до наданого розряду та забезпечити раціональну організацію праці на своєму робочому місці;

виконувати тільки доручену роботу та не передавати управління обладнанням котельні іншим особам, не допускати сторонніх осіб на робоче місце;

у разі виникнення аварійних ситуацій діяти згідно відповідного плану реагування;

ефективно використовувати засоби колективного і індивідуального захисту відповідно до характеру і умов праці;

суворо дотримуватись правил особистої гігієни;

не приступати і не виконувати роботу у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані;

користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту;

знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння та вміти користуватися ними.

1.11. Оператор забезпечується спеціальним робочим одягом та взуттям, а також засобами індивідуального захисту (черевики шкіряні, костюм бавовняний, рукавиці комбіновані, окуляри захисні та інше) за встановленими галузевими нормами.

1.12. Одяг, взуття та інші засоби індивідуального захисту повинні бути справними та відповідати зросту і розміру.

1.13. Робоче місце оператора повинно бути в порядку і чистоті, забезпечене захисними і запобіжними пристроями та повинно мати достатнє освітлення.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи оператор повинен:

одягти спецодяг, спецвзуття, застібнути манжети рукавів;

оглянути і впорядкувати робоче місце та проходи поблизу нього;

перевірити справність засобів індивідуального захисту;

з'ясувати питання про стан роботи обладнання, ознайомитись зі всіма записами у експлуатаційному журналі прийому-передачі зміни;

провести зовнішній огляд трубопроводів газу, води, перевірити щільність і легкість відкриття кранів;

перевірити справність основного та аварійного освітлення, вентиляції, аварійного захисту, сигнальних пристроїв, первинних засобів пожежогасіння.

2.2. Засвідчити факт приймання – передачі зміни шляхом внесення запису у експлуатаційний змінний журнал, із зазначенням стану робочих котлів, запобіжних клапанів, засобів автоматики та зафіксувати показники приладів.

2.3. Перед початком роботи слід пересвідчитись у наявності вільного доступу до запасних виходів на випадок надзвичайної ситуації.

2.4. Про всі виявлені несправності обладнання, інвентарю, електропроводки та інші неполадки оператор повинен повідомити безпосереднього керівника, відповідального за роботу

котельні, зробити відповідний запис у змінному журналі та приступити до роботи після їх усунення.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Розпалювання, експлуатацію та зупинку котла (котлів) слід проводити у відповідності з виробничо-технологічною інструкцією.

3.2. Перед розпалюванням котла необхідно перевірити:

справність топки та газоходів, запірно-регулювальних пристроїв;
справність контрольно-вимірювальних та інших приладів, димососів і вентиляторів, а також наявність природної тяги; справність газових пальників;
ступінь заповнення котла водою.

63 (301)

3.3. Перевірка справності сигналізації та автоматичного захисту повинна проводитись у відповідності з графіком, розробленим та затвердженим у встановленому порядку.

3.4. Забороняється: допускати у приміщення котельні сторонніх осіб;

відволікатись від виконання своїх обов'язків;
замикати входні двері приміщення котельні при працюючих котлах, спати в робочий час;
захарашувати приміщення, зберігати в них будь-які сторонні матеріали та речі, крім тих, що використовуються для обслуговування котлів;
зберігати та використовувати у приміщенні котельні легкозаймисті рідини, зріджений газ, вибухові та інші небезпечні речовини;
сушити одяг, взуття, матеріали з дерева та інше на металевих конструкціях і обладнанні котлів та трубопроводів;
самостійно ремонтувати електрообладнання;
запуск котлів з несправною арматурою, автоматикою та засобами протиаварійного захисту і сигналізації;
закривати решітки вентиляційних каналів;
розпалювати газ у топці без попередньої вентиляції топки та газоходів;
наближати впритул обличчя до запального отвору при спостереженні за горінням чи регулюванням подачі повітря;
запалювати факел від сусіднього пальника;
притулятись до механізмів та їх частин, що обертаються;
торкатись голими руками чи іншими відкритими ділянками тіла до поверхні котлів та обладнання нагрітих понад 60°C.

3.5. При роботі котла оператор повинен вжити термінових заходів щодо усунення несправностей, які загрожують безпечній і безаварійній роботі устаткування.

3.6. У разі загасання частини або всіх розпалених пальників слід негайно припинити постачання газу, провести вентиляцію топки, газоходів і повітроводів та з'ясувати і усунути причину затухання.

3.7. Робота газифікованих котелень без постійної присутності оператора не дозволяється.

3.8. Робота котельні негайно припиняється у випадках:

неспрацювання автоматики безпеки;
розриву газопроводів, запірної арматури або інших пристроїв, пошкодженні інших конструкцій котла;
вибуху у топці чи газоході та виникненні пожежі;
припинення подачі електричного струму та газу до котельні;
різкому падінні тиску пари чи рівня води у котлі;

підвищенні або зниженні тиску в системі опалення тощо.

3.9. У разі виявлення ознак загазованості потрібно негайно зупинити подачу газу та провентилувати приміщення. При цьому забороняється:

- вмикання або вимикання електроосвітлення та електрообладнання;
- розпалювання котлів;
- користування відкритим вогнем та палити в приміщенні.

3.10. Про всі порушення технологічного процесу, несправності обладнання, устаткування та інші небезпечні фактори, що загрожують здоров'ю та життю працівників, необхідно повідомити керівника, відповідального за роботу котельні та зробити запис у експлуатаційному змінному журналі.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи 4.1. Після закінчення роботи необхідно привести в порядок робоче місце та скласти інструмент, пристосування і матеріали у відведені для зберігання місця.

64 (301)

4.2. Передати змінному оператору обладнання і матеріали, зробити відповідні записи в змінному журналі і повідомити керівництво про закінчення роботи та виявлені несправності обладнання і механізмів.

4.3. Зняти спецодяг і спецвзуття, очистити їх від пилу і бруду та розмістити у відведеному для зберігання місці. Вмитися або прийняти душ, переодягтися.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі порушення цілісності газопроводів чи обладнання, що викликало виток газу, загоряння газоповітряної суміші, вибуху у котлі чи газоході, слід негайно припинити постачання газу, зупинити роботу котла, вивести працівників із небезпечної зони, доповісти про аварію керівництву, за необхідності викликати пожежний підрозділ за телефоном 101 та приступити до гасіння пожежі відповідно до інструкції з пожежної безпеки, використовуючи вогнегасники та інші засоби пожежогасіння.

5.2. Якщо стався нещасний випадок, а також при раптовому захворюванні необхідно:

усунути дію на організм небезпечних та шкідливих факторів, які загрожують здоров'ю і життю потерпілого;

згідно з інструкцією надати потерпілому невідкладну медичну допомогу, а в разі потреби викликати швидку медичну допомогу.

5.3. В усіх випадках необхідно виконувати вказівки керівництва по усуненню наслідків аварійної ситуації.

Розроблено:

Заступник директора з ГР
(посада керівника підрозділу)

(підпис)

Людмила ПІКАЛЮК

Погоджено:

Інженер з охорони праці

(підпис)

Максим КОСТЮК